

عنوان مقاله:

بررسی عنصر معنوی جرم در حقوق کیفری ایران (نقدی بر مواد 144 و 145 قانون مجازات اسلامی مصوب 1392)

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی مطالعات حقوقی و قضایی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

ناصر قاسمی - عضو هیئت علمی دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری دادگستری، مدیر گروه تحصیلات تکمیلی گروه جزا.

مجید بیاتی - دانشجوی کارشناسی ارشد جزا، دانشگاه علوم قضایی و طلبه سطح سه، حوزه علمیه خراسان رضوی.

خلاصه مقاله:

مواد 144 و 145 قانون مجازات اسلامی مصوب 1392 در رابطه با عنصر روانی جرائم ذیل فصل اول از بخش چهارم این قانون، تحت عنوان شرایط و موانع مسئولیت کیفری بیان شده است. پرداختن به عنصر روانی جرم، ذیل فصل راجع به شرایط مسئولیت کیفری، مغایر با نظم ساختاری لازم در یک قانون است. نظر به اینکه قبل از وقوع یک جرم و تحقق ارکان آن، نوبت به بررسی مسئولیت کیفری مرتکب نمیرسد و اساسا در صورت فقدان قصد در جرائم عمدی، وقوع جرم منتفی گردیده، بررسی مسئولیت کیفری بیفایده خواهد بود، لذا پرداختن به جایگاه قصد و علم مرتکب در تحقق جرم عمدی و تقصیر در تحقق جرائم غیر عمدی، آن هم ذیل شرایط مسئولیت کیفری، نامطلوب است. علاوه بر ایراد ساختاری فوق، سوالاتی که پیش می آید این است که، آیا دو ماده مزبور جامع عنصر روانی در تمام جرائم عمدی و غیر عمدی بوده و تمامی آنها را دربرمی گیرد آیا ماده 144 قانون مزبور، عنصر روانی جرائم با مسئولیت مطلق را مشخص کرده است ضمن اینکه قانون گذار تعریفی که، دارای حدود رسم منطقی و جامع اصول اساسی مورد نیاز عنصر روانی و همچنین تقصیر باشد (به عنوان رکن اصلی عنصر روانی در جرائم غیر عمدی) ارائه نکرده است. در مقاله حاضر ضمن بررسی اشکالات و ابهامات مواد 144 و 145 قانون مجازات اسلامی مصوب 1392 هم از لحاظ ساختار و محتوا، پیشنهاداتی در جهت تعیین بهتر قانون گذاری و قانون نگاری در مواد مزبور ارائه می نماید.

کلمات کلیدی:

آسیب شناسی، عنصر روانی، جرائم عمدی و غیر عمدی، تقصیر، جرائم با مسئولیت مطلق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/996603>

